

وحشت از گسترش برابری‌خواهی چپ (گفت وگویی شهرگان با پدر یک بازداشتی و بینا داراب زند، فعال چپ)

خسرو شمیرانی ، هفته نامه شهرگان

شنبه ۸ دسامبر ۲۰۰۷، بوسیله ی اردوان

در سایت ببینید : [هفته نامه شهرگان](#)

- فرزندان ما هیچ جرمی مرتکب نشده‌اند. برگزاری مراسم روز دانشجو حق طبیعی دانشجویان است و بازداشت این جوانان هیچ توجیهی ندارد
- اینها انتظار نداشتند دانشجویان چپ بتوانند یک برنامه ۱۶ آذر مستقل برپا کنند
- بچه‌های ادوار که طیف راست را تشکیل می‌دهند بازداشت‌ها را محکوم کردند
- خانواده‌ها نگران هستند اما وحشت زده نیستند
- ما از هر روش قانونی برای آزادی فرزندان خود استفاده خواهیم کرد
- برای چپ جوان خصلت ضد سرمایه داری بسیار مهم است و برای همین هم خود را مارکسیست معرفی می کند

خسرو شمیرانی shemiranie@yahoo.com

کیوان امیری الیاسی

علی سالم

امروز جمعه، ۱۶ آذر ۱۳۸۶، روز دانشجو است و اخبار هفته از دستگیری و زندانی شدن ۲۸ دانشجوی فعال طیف چپ حکایت می کند. بنا به گفته خانواده‌های دستگیر شدگان، هدف از بازداشت‌ها جلوگیری از برگزاری روز دانشجو توسط دانشجویان چپ بوده‌است.

بازداشت انبوه دانشجویان فعال چپ در ادامه محدودیت‌های دامنه دار فعالان سیاسی، حقوق بشری، کارگری، زنان و دیگر فعالان اجتماعی از یکشنبه، ۱۱ آذر، در حالی صورت می گیرد که معدود روزنامه‌ها و نشریات مدعی تحول خواهی با سانسور و خود سانسوری حاکم بر آنها در بازتاب این سرکوب‌ها در مانده‌اند.

روز یکشنبه گذشته علاوه بر بازداشت برخی دانشجویان در منازل خود، سعید حبیبی عضو سابق شورای مرکزی دفتر تحکیم وحدت، از مقابل محل کار ربوده شد. روز دوشنبه علی سالم دانشجو و بهروز کریمی زاده از پلی‌تکنیک، کیوان امیر الیاسی دانشجو از دانشگاه شریف و نسیم سلطان بیگی از دانشگاه علامه در خیابان ربوده شدند. روز سه شنبه

تعدادی دیگر از دانشجویان به گونه‌ای بی سابقه در درون دانشگاه تهران دستگیر شدند. روزبه صف شکن، مجری برنامه تجمع ۱۳ آذر نیز بعد از پایان تجمع بازداشت شد.

در همین روزها دانشگاه های مازنداران، شیراز، مشهد و یزد نیز شاهد بازداشت دانشجویان طیف چپ بودند. طبق گزارش کمیته تلاش برای آزادی دانشجویان برابری خواه، تا کنون ۲۸ دانشجوی منسوب به برابری خواهان بازداشت و روانه زندان شده‌اند

تعدادی از خانواده‌های دانشجویان بازداشت شده، دیروز، پنجشنبه ۱۵ آذر، به دفتر پیگیری وزارت اطلاعات، مراجعه کرده و جویای وضعیت فرزندان خود شده‌اند.

کیوان امیری الیاسی، دانشجوی سال دو کارشناسی ارشد صنایع در دانشگاه شریف از بازداشت‌شدگان اخیر است. پدر او به شهرگان گفت: "همراه با ده تن از اعضای خانواده‌ها در ساعت ۹ صبح امروز (پنجشنبه) به دفتر پیگیری وزارت اطلاعات مراجعه کردیم. در ابتدا آنها سعی کردند از پاسخ دادن شانه خالی کنند و ابراز بی‌اطلاعی کردند، اما بعد به ما گفتند که باید به اوین مراجعه کنیم."

یک منبع آگاه به شهرگان گفت: "دفتر پیگیری واقع در چهار راه ولیعصر، خیابان برادران مظفر، جنب پاساژ رضا بخشی از وزارت اطلاعات است که اخیرا به مرکز سازماندهی بازداشت فعالان تبدیل شده‌است."

آقای امیری الیاسی در ادامه افزود: "از دفتر پیگیری به اوین رفتیم. درخواست ما این بود که بدانیم فرزندان ما کجا و در چه وضعیتی هستند. آنها به ما قول دادند که فرزندانمان امشب با تلفن با ما تماس بگیرند. اما تا الان که تقریبا ده شب است هنوز کیوان تماس نگرفته است."

پدر کیوان امیری الیاسی در پاسخ به این سوال که نام افسری که با وی صحبت کرده است چه بوده است گفته: "آنها نام خود را نمی‌گویند. چه در اوین و چه در دفتر پیگیری، ما نمی‌دانیم نام آن مامور چه بود."

او همچنین گفت: "ما فردا دوباره به اوین می‌رویم و اگر بازداشت فرزندان ما به درازا بکشد، از هر روش قانونی برای آزادی فرزندان خود استفاده خواهیم کرد."

وی در پایان افزود: "فرزندان ما هیچ جرمی مرتکب نشده‌اند. برگزاری مراسم روز دانشجو حق طبیعی دانشجویان است و بازداشت این جوانان هیچ توجیهی ندارد و اگر این بازداشت به درازا بکشد ما فعالیت های خود را برای آزادی آنها تشدید می‌کنیم و در سطح گسترده‌تری عمل خواهیم کرد."

بینا داراب زند، یکی از سه سخنگوی کمیته تلاش برای آزادی دانشجویان برابری خواه است. او فعال سیاسی چپ مارکسیست و دههٔ چهل زندگی را پشت سر گذاشته است. در شهریور ۱۳۸۳، زمانی که جلوی ساختمان سازمان ملل در تهران برای آزادی زندانیان سیاسی تظاهرات می‌کرد، دستگیر شد. مدت ۲ ماه در سلول انفرادی بود. سرانجام شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب او را به سه سال و نیم حبس، ۵ سال محرومیت از حقوق مدنی و ۵۰ ضربه شلاق محکوم کرد. او چند ماه پیش از زندان آزاد شد.

گفت وگویی زیر با آقای داراب زند توسط شهرگان، در پیوند با دستگیری‌های مذکور و همچنین وضعیت تلاش‌های دانشجویان چپ در ایران انجام شده‌است.

آقای بینا داراب زند آخرین اطلاعات شما از وضعیت دانشجویان چپ که در هفته اخیر دستگیر شدند چیست؟

▪ طبق اطلاعاتی که من از خانواده‌ها کسب کردم، بچه‌ها در بندهای ۲۰۹ و ۲۴۰ اوین به سر می‌برند. در دفتر پیگیری وزارت اطلاعات به خانواده‌ها گفته شده بود که فرزندانشان در اوین هستند. آنها به اوین رفتند و تمام ساعات بعد از ظهر را تلاش کردند تا با فرزندانشان ملاقات کنند که عملی نشد.

برخی از دانشجویان در شهرستان‌ها دستگیر شده‌اند ....

▪ بله. تعدادی در مازندران دستگیر شدند و همانجا در زندان نگهداری می‌شوند اما دو دوست اهوازی و یک اصفهانی و یک دانشجوی یزدی در تهران دستگیر شده‌اند و ما هنوز موفق نشدیم با خانواده‌های آنها ارتباط برقرار کنیم. یک دوست دیگر هم در هنگام تجمع در شیراز در همانجا بازداشت شد.

شما به عنوان سخنگوی کمیته تلاش صحبت می‌کنید. لطفا کمی این کمیته را معرفی کنید

▪ این یک مجموعه است که به طور مقطعی و برای این موضوع خاص شکل گرفته. همانطور که پیش‌تر برای آزادی سهیل آصفی، امیر یعقوبعلی و دیگران نیز ایجاد شده بود. این کمیته بیشتر از طرف طیف چپ جنبش دانشجویی شکل گرفته. آقای هژیر پلاسچی، آقای روزه فقیهی و من به عنوان سخنگویان آن عمل می‌کنیم.

چرا الان ناگهان و در این گستردگی دستگاه‌های امنیتی به جان دانشجویان چپ افتادند؟

▪ اینها انتظار نداشتند بعد از بوجود آمدن اختلافات میان تمایلات گوناگون در دفتر تحکیم، دانشجویان چپ بتوانند یک برنامه ۱۶ آذر مستقل برپا کنند. پس از اینکه دیدند که چپ‌ها در تدارک این برنامه با موفقیت به جلو می‌روند، برای جلوگیری از آن دست به این بگیر و به‌بندهای گسترده زدند.

این دستگیری‌ها چه تاثیری در برگزاری برنامه‌های مختلف ۱۶ آذر داشت؟

▪ برنامه‌های شهرستان‌ها، تبریز، شیراز، مازندران با موفقیت اجرا شد. در دانشگاه تهران نیز در روز سه شنبه اجرای برنامه به خوبی پیش رفت. گرچه جای خالی دستگیرشدگان محسوس بود اما این مساله باعث توقف بزرگداشت روز دانشجو نشد. در علامه نیز دانشجویان معروف به چپ شورایی، در روز سیزدهم برنامه را اجرا کردند. دوستان در انجمن‌های اسلامی نیز روز ۱۸ آذر برنامه‌های خود را اجرا خواهند کرد.

دفتر تحکیم وحدت به عنوان یک تشکل دانشجویی تا چه حد به این دستگیری‌ها اعتراض کرده؟ آیا حمایت آنها را کافی می‌دانید؟

▪ از طرف بچه‌های ادوار که طیف راست را تشکیل می‌دهند، تماس گرفته شد. آنها مقالاتی نوشتند. دوستان دفتر تحکیم هم اعتراضاتی کردند و بازداشت‌ها را محکوم کردند. البته این پشتیبانی متقابل است. وقتی که پیش‌تر از این بچه‌های انجمن اسلامی را دستگیر کردند، دانشجویان چپ نیز اعتراضات شدید خود را نشان دادند و بازداشت‌ها را محکوم کردند. به این ترتیب می‌توان گفت در این حد هنوز اتفاق نظر در میان جنبش دانشجویی وجود دارد.

آیا به نظر شما دستگیرشدگان آزاد می‌شوند و یا باید دوره‌ای طولانی‌تر در زندان بمانند؟

▪ به نظر من این دستگیری‌ها بیشتر برای جلوگیری از بزرگداشت ۱۶ آذر بوده. واقعیت این است که تعداد بازداشتی‌ها بیشتر از ۲۸ نفر بود. این تعداد در مقطعی به بیش از ۴۰ نفر رسید. اما بیش از ۱۰ نفر همان روز و یا روز بعد آزاد شدند.

در باره بقیه فکر می‌کنم بعد از ۱۸ آذر به مرور آزاد شوند. البته می‌دانید که بچه‌ها توسط نیروهای امنیتی بازداشت شده‌اند و اگر در بازجویی‌ها احساس کنند که بهتر است این و یا آن دانشجو را بیشتر نگه دارند، مطمئناً آن دانشجو دوره بیشتری پشت میله‌ها خواهد ماند.

روحیه خانواده‌ها چطور است؟

« آنها نگران هستند اما وحشت زده نیستند. فراموش نکنید که بیشتر این جوانان از خانواده‌های چپ می‌آیند. والدین آنها روزهای بد را دیده‌اند و در عین حال دارای ایده‌آلهایی بوده و یا هنوز هستند. آنها نمی‌توانند ببینند که فرزند دانشجوی آنها حق ندارد ۱۶ آذر را برگزار کند. پس با روحیه‌ای قوی به دنبال آزادی فرزندان خود هستند.

آیا با این دیدگاه موافقید که جنبش دانشجویی چپ بیشتر و بیشتر خود را جم‌وجور می‌کند و به عبارتی خودش را باز یافته است؟

« صددرصد موافقم. چپ الان میدان دانشگاه را ترک کرده. فعالان چپ که ریشه‌ای صد ساله در این کشور دارند الان در میان کارگران و دیگر اقشار حضور دارند. دوره‌ای که چپ ناگزیر شده بود کاملاً در خفا و غالباً به طور انفرادی کار کند پشت سر گذاشته شده‌است. الان چپ خود را قدرتمند می‌داند. جامعه آن را تأیید می‌کند و اینکه با وجود دستگیری‌های گسترده اخیر، جمع بزرگی در برنامه‌های ۱۶ آذر، بچه‌های چپ حضور پیدا کردند در تأیید مدعای من است. و البته این یورش گسترده خودش هم یک سند گستردگی فعالیت چپ‌ها است.

با توجه به آنچه گفتید آیا گمان نمی‌کنید سرکوب چپ‌ها در کیفیت نوینی ادامه پیدا کند؟

« به خصوص الان که حکومت متوجه شده که نیروی چپ دیگر تزیین و بترین‌های جناح‌های مختلف نیست و به طور روزافزونی در حال تأثیر گذاری است، یقیناً سرکوب این نیرو گسترده‌تر خواهد شد. از آنجا که نیروهای چپ در مقابل آمریکا موضع روشن دارند، اینها تا به حال حس می‌کردند که به این نیرو نیاز دارند اما الان متوجه می‌شوند که چپ علاوه بر مواضع ضد آمریکایی و ضد امپریالیستی، خواهان حکومتی دمکراتیک بر مبنای الگوهای سوسیالیستی است. آنچه ما در دانشگاه‌ها و در جامعه به عنوان رشد چپ مشاهده می‌کنیم در حقیقت رشد نیروی انقلابی چپ است که مبارزه با امپریالیسم را، جدای مبارزه علیه سرمایه داری بومی، نمی‌داند.

با توجه به رشد فکری بخش‌های مختلف جامعه از جمله نیروی چپ در ۳۰ سال گذشته، به نظر شما این سرکوب‌های مقطعی باعث آهسته تر شدن حرکت چپ می‌شوند و یا انسجام آن را بیشتر می‌کنند؟

« این سوال برای همه ما وجود داشت. مدت‌ها بود که چپ چنان به حاشیه رفته بود که نمی‌توانست از سرکوب وسیع آن سخنی در میان باشد. اما الان بعد از روبرو شدن با یورش هفته گذشته متوجه شدیم که این حمله تأثیر چندانی در موفقیت و عملکرد چپ نگذاشت. نه تنها به چپ دانشگاهی صدمه‌ای نزد بلکه آن را به عنوان یک نیروی جدی در جامعه مطرح کرد.

شما با چپ‌های نسل انقلاب ۱۳۵۷ و همچنین با چپ‌های جوان آشنا هستید. چه تفاوتی در این میان می‌بینید؟

« چپ جوان دگم نیست، سکتاریست نیست، ولی به مفهوم اعتقاد به اصول، اصولگرا است. در عین حال دارد خود این اصول را دوباره پیدا می‌کند. الان میان چپ‌های جوان، مباحثی مطرح می‌شود که هرگز مطرح نشده بود. البته تمام آنچه من می‌گویم اشاره به نطفه‌های موجود است. چپ جوان می‌داند که اگر مثل نسل ما به کیش شخصیت، فردپرستی و گروه پرستی بیافتد نمی‌تواند راه خود را پیدا کند. پس می‌توان گفت که از این زاویه که چپ جوان نمی‌

خواهد مثل چپ گذشته مغز را ببندد و از خط سیاسی و ایدئولوژیک رهبری به طور مطلق و کورکورانه حمایت بکند با آن تفاوت دارد. این دانشجویها و جوانان اهل چنین کاری نیستند اما به اصول تعهد و پایبندی دارند.

سوال من این است که آیا چپ جوان ایدئولوژیک است؟ با مارکسیسم و یا ایسم دیگری خود را معرفی می کند و با برابری خواهی سوسیالیستی معرف آن است. چیزی که مثلا می توان در میان چپ اروپایی شاهد آن بود؟

✦ برای چپ جوان خصلت ضد سرمایه داری بسیار مهم است و برای همین هم خود را مارکسیست معرفی می کند. زیرا معتقد است مارکسیسم ایدئولوژی است که از منافع طبقه کارگر حرکت می کند. در عین حال تعهد چپ جوان ما به انهدام ماشین حاکمیت سرمایه داری بیشتر از آن است که شما در چپ غربی شاهد آن هستید. این چپ نمی خواهد از طریق پارلمان و ابزارهای لیبرالی به هدف برسد بلکه می خواهد از طریق سازماندهی مردمی و بخصوص سازماندهی طبقه کارگر، ماشین حکومت سرمایه داری را منهدم بکند و به جامعه سوسیالیستی برسد.

آقای بینا داراب زند، از شما سپاسگزاریم

این گفت وگوی تلفنی در تاریخ ۱۵ آذر ۱۳۸۶ - ۶ دسامبر ۲۰۰۷ انجام شده است